

Ulkoasiainministeriö

7.5.2010

Ulkoasiainministeriön tilintarkastuskertomus vuodelta 2009

Valtiontalouden tarkastusvirasto antaa ulkoasiainministeriön tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2009 tämän tilintarkastuskertomuksen.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti, ja se on kohdistunut valtion talousarviosta annetun asetuksen 63 §:n tarkoittamaan tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja tuloksellisuuden laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen on suorittanut johtava tilintarkastaja, JHTT Pasi Tervasmäki, ja sitä on valvonut tilintarkastuspäällikkö, JHTT Jari Sanaskoski. Tilintarkastukseen sisältyi Puolustushallinnon palvelukeskukseen hallinnoitavaksi palvelusopimuksella järjestettyihin ulkoasiainministeriön taloushallinnon järjestelmiin rajattu järjestelmätarkastus, jonka suoritti johtava tilintarkastaja Timo Kerttula. Tarkastusta on tältä osin valvonut tilintarkastuspäällikkö, CISA Pentti Mykkänen.

Tilinpäätös

Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, onko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot laadittu olennaisilta osin oikein.

Talousarvion toteutumalaskelmaan sisältyy valtuuden käyttötietojen esittämiseen liittyviä virheitä.

Talousarvion toteutumalaskelman tietoihin valtuuksista sisältyy virheitä momentilla 24.30.66 (Varsinainen kehitysyhteistyö, siirtomääräraha 3 v). Laskelman mukaan maa- ja aluekohtaiseen kehitysyhteistyöhön myönnettyä vuoden 2009 valtuutta on käytetty 320 303 000 euroa. Toteutuneena valtuuden käyttönä olisi tullut esittää 326 553 000 euroa. Laskelman mukaan ulkoasiainministeriö on käyttänyt korkotukeen osoitettua vuoden 2009 valtuutta 26 860 000 euroa. Tarkastuksessa ilmeni, että toteutunut käyttö on 43 352 000 euroa ja että

VALTIONTALOUDEN TARKASTUSVIRASTO

korkotukeen myönnetty valtuus ylittyi 15 352 000 euroa. Valtion talousarviosta annetun lain 10 §:n mukaan valtuutta ei saa ylittää.

Muilta osin tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävissä tiedoissa on virheitä liitteessä 7 (Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot) sekä liitteessä 12 (Valtiontakaukset ja –takuut sekä muut vastuut). Muilta osin tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösanalyysi on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus

Toiminnallista tehokkuutta koskevien tietojen sisältöä ja esittämistapaa ja niiden perustana olevaa laskentatointa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältääkö tuloksellisuuden kuvaus olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot.

Tuotosta ja laadunhallintaa koskevien tietojen osalta on tarkastettu, onko suoritteiden määrästä ja julkishyödykkeistä sekä palvelukyvyistä esitetty olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot.

Toimintakertomuksessa on esitetty toiminnallista tehokkuutta koskevinä tietoina henkilötövuodet ja kustannusten jakauma tehtävittäin sekä maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat ja yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma.

Maksullisen toiminnan tuotot olivat tuotto- ja kululaskelman mukaan 31,6 miljoonaa euroa, mistä liiketaloudellisin perustein hinnoitellun maksullisen toiminnan osuus oli 1,6 miljoonaa euroa ja julkisoikeudellisten suoritteiden osuus oli 30,0 miljoonaa euroa.

Koska taloudellisuudesta ja tuottavuudesta esitettyihin tietoihin sisältyy erityisesti työajan kohdentamisesta aiheutuvaa olennaista arviovaraisuutta ja liiketaloudellisesta maksullisesta toiminnasta ja yhteisrahoitteisesta toiminnasta esitetyissä kustannusvastaavuuslaskelmissa on virheitä, ei toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä.

Koska tuotoksesta ja laadunhallinnasta esitetyt tiedot suoritteista ja julkishyödykkeistä kattavat vain vähäisen osan toiminnasta, ei esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä.

Sisäinen valvonta

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyyssissä ja tarkastettu kirjanpidon, valtuuskirjanpidon ja tuloksellisuuden laskentatoimen tarkastuksen yhteydessä sekä järjestelmätarkastuksen ja palkanlaskennan järjestelyiden tarkastuksessa.

Tuloksellisuuden laskentatoimen hoitamisessa on tullut esiin työkustannusten seurantaan ja kohdentamiseen liittyviä puutteita, joiden johdosta ulkoasiainministeriön tulee ryhtyä toimenpiteisiin.

Sisäisen valvonnan osalta tarkastuksessa ei ole tullut esiin muuta olennaista huomautettavaa.

Talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattaminen

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuun ottamatta tuloksellisuuden laskentatoimen järjestämistä valtion talousarviosta annetun lain 16 §:n edellyttämällä tavalla ja korkotukeen myönnetyn valtuuden ylittämistä (15,4 miljoonaa euroa) momentilla 24.30.66 (Varsinainen kehitysyhteistyö, siirtomääräraha 3 v). Valtion talousarviosta annetun lain 10 §:n mukaan valtuutta ei saa ylittää.

Ilmoitusvelvollisuus Valtiontalouden tarkastusvirastolle

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen ulkoasiainministeriön tulee ilmoittaa tarkastusvirastolle 13.8.2010 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt tuloksellisuuden laskentatoimen järjestämiseksi valtion talousarviosta annetun lain 16 §:n tarkoittamalla tavalla.

Ylijohtaja

Marjatta Kimmonen

Johtava tilintarkastaja

Pasi Tervasmäki

TIEDOKSI

Eduskunnan tarkastusvaliokunta
Valtiovarainministeriö
Valtiovarain controller -toiminto
Ulkoasiainministeriön kirjaamo
Ulkoasiainministeriön valtiosihteeri
Valtiokonttori